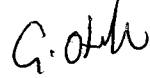

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasanın 98. İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Basında çıkan haberler İstanbul Beylikdüzü'ndeki Özel Mor Menekşe Bakım Merkezi'nde engelli çocuk ve yetişkin bireylere yönelik sistematik ihmal, istismar ve şiddeti gözler önüne sermiştir. 62 engelli çocuk ile yetişkin bireylerin kaldığı merkezde 3 aylık kamera kayıtlarının incelenmesi sonucu 100'den fazla ihmal ve istismar vakası tespit edilmiştir. Merkezde kalan 9 yaşındaki engelli bir çocuğun vücudunda darp, ısırık ve yanık izleri görülünce aile şikayetçi olmuş, bir engelli bireyin şüpheli ölümü üzerine ise savcılık soruşturma başlatmıştır.

Hazırlanan rapora göre, çocuk ve yetişkinlerin çıplak dolaşmasına göz yumulmuştur. Yırtık, kirli ve bedene uygun olmayan kıyafetler giydirilmiştir. Hijyen sağlanmamış, dışkı ve idrarın temizlenmesi geciktirilmiştir. Bazı engellilerin dışkılarını yemek zorunda bırakılması gibi vicdanları yaralayan insanlık dışı muameleler saptanmıştır. Kovadan su içmek, yerde uyumak gibi insan onuruna aykırı durumlar yaşanmıştır. Yeterli beslenme sağlanmamış, öğünler eksik veya düzensiz verilmiştir.

Personelin engellileri tokatladığı, tekmelediği, sürüklediği, üzerine tükürdüğü, korkutmak için maske taktığı ve bunu video çekerek eğlenceye dönüştürdüğü tespit edilmiştir. Engellilerin birbirine şiddet uyguladığı durumlara personelin müdahale etmediği görülmüştür. Bir engellinin hayatını kaybetmesinde darp ve şüpheli koşullar rapora girmiştir. Hayatını kaybeden Uğur Y.'nin 22 Kasım 2024 tarihinde dövülerek odaya sokulduğu, ip götürüldüğü, saatler sonra cansız çıkarıldığı belirlenmiştir.

Yaşanan insan onuruna aykırı şiddet ve istismar vakalarına karşı bakım merkezi faaliyetini sürdürmektedir. Ayrıca merkezin sahiplerinin iktidara yakın kişilerle bağlantılı olduğu bu nedenle kurumsal ihmal ve sistematik işkencelere göz yumulduğu iddia edilmektedir.

2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'nun ek 7. maddesine dayanılarak açılan özel bakım merkezlerinde bakım altında bulunan engellilere, insan haysiyet ve onuruna yaraşır şekilde hizmet sunulması gerekmektedir. Anayasa'nın 17. maddesi kimseye işkence ve eziyet

yapılamayacağını, kimsenin insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamayacağını hükme bağlamıştır. 61. maddesi devlete engellilerin korunmaları ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alması sorumluluğu vermiştir. İnsan hakları sözleşmesi ve Birleşmiş Milletler Engelli Hakları sözleşmesi de işkence, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muameleyi yasaklayarak taraf devletlerin, engellilerin işkenceye veya zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı muameleye veya cezaya karşı diğerleriyle eşit bir şekilde korunmasını sağlamak için, etkili tüm yasal, idari, yargısal ve diğer tedbirleri alması gerektiğini belirtmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Özel Mor Menekşe Bakım Merkezi'nde mevzuat gereği üç ayda bir denetimler yapılmış mıdır? Bu denetimlerde raporda konu edilen bulgulara rastlanılmış mıdır? Rastlanıldı ise şikayet edilene kadar neden işlem yapılmamıştır?
- 2- Özel Mor Menekşe Bakım Merkezi hakkında yürütülen idari ve adli süreçlerin mevcut durumu nedir?
- 3- 22 Kasım 2024 tarihinde yaşamını yitiren engelli birey Uğur Y.'nin ölümüne ilişkin soruşturma hangi aşamada? Kaç görevli gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır?
- 4- Özel Mor Menekşe Bakım Merkezi'nin kapatılması veya ruhsatının iptal edilmesi yönünde Bakanlığınızca herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
- 5- Kamera kayıtlarıyla tespit edilen ihmal ve istismardan sorumlu personel hakkında yaptırımlar uygulanmış mıdır?
- 6- Özel Mor Menekşe Bakım Merkezi'nde halen kalmakta olan çocuk ve yetişkin engellilerin güvenlikleri nasıl sağlanmaktadır?
- 7- Türkiye genelinde özel bakım merkezlerine yönelik son üç yılda kaç denetim yapılmıştır? Bu denetimlerde kaç merkezde benzer ihmaller tespit edilmiştir?
- 8- Son beş yılda özel bakım merkezlerinde ihmali görülen kaç görevli hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur?
- 9- Son beş yılda denetimler sonucunda kapatılan özel bakım merkezi var mıdır? Varsa bunların sayısı kaçtır?

10- Özel bakım merkezlerinde kalanlara yönelik, işkenceyi, insanlık dışı, aşağılayıcı muameleleri, fiziksel ve psikolojik açıdan zarar verecek her türlü tutum ve davranışı engellemek için ne gibi tedbirler alınmaktadır?

11- Bahse konu bakım merkezin sahiplerinin iktidara yakın kişilerle bağlantılı olduğu, bu nedenle kurumsal ihmal ve sistematik işkencelere göz yumulduğu iddiasına dair bir açıklamanız var mıdır?